

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitvr De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censvris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus III. Quotuplex refectio in die ieunii sumi possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

quiparari; adeoque dispensatus in uno, censeri potest
dispensatus in alio.

Quando alicui datur facultas comedendi oua tem-
pore prohibito, non ideo censetur ei ablata facul-
tas comedendi etiam pisces. Vnde, quicquid dicant ali-
qui, potest ille in eadem refectione, ouis simul & pis-
cibus vesci.

Nonnulli existimant, iis quibus conceditur facul-
tas comedendi oua, & lacticina, concessam censeri
exconsequenti facultatem comedendi saginem, seu
lardum; sed quidquid sit de aliis regionibus, certè in
Gallia prædictam concessionem non adeo exten-
dendam esse, consuetudo ipsa ubique recepta satis
ostendit.

Dicunt aliqui, non esse peccatum comedere in
Quadragesima panes illos quos Itali Biscottos, His-
pani vero Biscochos vocant, eo quod substantia oui-
versa est in aliam substantiam. Verum hæc sententia
in his partibus sequenda non est, cum ex communī
consuetudine, non tantum ouis in se, sed etiam aliis
ex ouis confectis tempore Quadragesimæ abstinea-
mus.

ARTICULUS III.

Quotuplex refectione in die iejunij sumi possit.

RESPONDEO I. vnicam tantum, ut ex usu constat.
Consuetudo tamen inualuit, ut ieunantes su-
mant præterea vesperi refectionculam, quam colla-
tionem vocant, de qua postea.

Usus vini extra has refectiones non frangit ieju-
nium Ecclesiasticum, et si temperantia repugnet,
quando sumitur in maiori quantitate quam par sit.
Imo ne potus noceat, licet sumere per modum me-
dicina, frustulum panis, vel duas ficas, aut quid
simile.

Addunt communiter Authores, non esse peccatum
aliquid exiguum sumere urbanitatis causa, ut fieri
solet.

Opusculi I.

70
dum amicus amicum visitat. Verum non excusat-
tur à peccato mortali qui in fraudem jejuniplures
eadem die inuiseret amicos, ea intentione ut a fla-
gulis inuitatus, pluries comedederet.

Videtur etiam ius ex herbis confectum nullā, ut
valde exiguum vim nutriendi habens, sed per mo-
dum medicinæ, ad temperandum nimium calorem
dari solitum, sine violatione jejuni extra refec-
tionem sumi posse. Secus dicendum de amigdalato, u-
milibusque potabilibus, quibus ex se magna vis re-
ciendi, & nutriendi competit.

Ille non peccat, qui ante absolutam refectionem
alicuius negotij causa surgit ē mensa, & postea cedit
ut integrè reficiatur, modo intra adeo breve tempus
redeat, ut idem prædiūm moraliter censeatur insti-
rari. Quod si post sufficientem refectionem surgat
animo non redeundi, & mutata intentione iterum
accumbat cum iisdem conuiuis, & comedat, proba-
bile mihi videtur eum frangere jejuniū, & pecca-
re. Quia cùm prandium completum fuerit, sequens
comestio non potest integrare vnam refectionem
cum illo, adeoque est illicita.

Qui per secundam comestionem illicitam jeju-
niū violat, tunc quidem per se loquendo peccat
mortaliter, non tamen postea ex communiori sen-
tentia, contra præceptum jejuniū peccat, et si iterum,
& sapienter comedat, esto contra temperantiam pec-
cat. Quia jejuniū semel violatum amplius seruari
non potest.

Neque propterea inde colligas, eum non commis-
tere nisi vrūm peccatum mortale, qui pluries in die
prohibito carnes comedit. Siquidem præceptum ne-
gatiuum non comedendi carnes est absolutum, &
obligat pro omnibus partibus talis dici, adeoque
violatum pro vna hora, seruari potest, & seruandum
est pro alia.

Respondeo 2. ex recepta apud omnes Catholicos
consuetudinē, diebus jejuniū refectiunculam circa

Vespe-

diſſer-
lation
nequi-
cuius-
scrup-
ciente-
mone-
Vide-
herbi-
xistim-
At-
tina ir-
litas p-
fint.
Ref-
rum q-
quam-
vtin-
extra-
solent-
sumi-
maior-
num-
adeoc-
refect-
in pra-
tantu-

CIR-
die-
bus e-
drage-
dan-
sine g-

Vesperam licet sumi posse. Est autem non exigua difficultas, in assignanda cibi quantitate, quae in collatione sumi potest, qua in re melior regula assignari nequit, quam recepta inter uiros doctos & timoratos cuiusque loci consuetudo, hanc enim quisque sine scrupulo sequi potest. Quod si interdum de ea sufficienter non constat, cum uirget præceptum ieiuij, moneo eorum sententiam valde mihi probabilem videri, qui prater tres, vel quatuor uncias parem ex herbis, & fructibus quantitatem licet sumi posse existimant.

Alia difficultas est, an sicut in refectiuncula serotina interdictur ciborum quantitas, ita eorum qualitas prohibetur, et si cibi ipsi in prandio sumi possint.

Respondent aliqui non ita strictè prohiberi ciborum qualitatem, sicut interdictur quantitas: unde quamuis fateantur communiori usu receptum esse, ut in serotina refectione sumatur iij tantum cibi; qui extra dies ieiunij, ante vel post prandium usurpari solent, ut sunt poma, nuces, &c. aiunt tamen licet sumi posse pisiculum, aut exiguum partem pisces maioris, quia adhuc substantia ieiuni subsistit. Vnum Anthores communissime oppositum statuunt, adeoque monent non esse usurpando eos cibos in refectiuncula serotina, qui potissimum ad nutriendum in prandio sumuntur, ut sunt pisces, & legumina, sed tantum herbas, & fructus arborum cum pane.

ARTICVLVS IV.

De tempore ieiunij.

CIRCA hoc nonnulla inuestigari possunt i. quibus diebus ieiunandū sit. Respondeo iis omnibus quibus ex prescripto Ecclesiæ ie unari solet, vt in Quadragesima, in Feris quatuor Temporū, & in quibusdam Vigiliis Sanctorum. Unde vel uno ex iis diebus, sine graui cauta non ieiunans, peccat mortaliter.

Ide n